

Προτάσεις Πολιτικής για Δικαιοσύνη και Ασφάλεια

Η δικαιοσύνη θεωρείται ένας από τους λιγότερο αποδοτικούς και πιο διεφθαρμένους θεσμούς στην Ελλάδα. Από τη μία, οι χρόνοι εκδίκασης υποθέσεων είναι από τους μακρύτερους στην Ευρώπη. Αυτό έχει έντονα αρνητικά αποτελέσματα στην καθημερινή και οικονομική ζωή των ατόμων που διαμένουν στη χώρα. Από τη μία, η κοινωνική ζωή των εμπλεκόμενων σε δικαστικές υποθέσεις επηρεάζεται για υπέρμετρα μεγάλες χρονικές περιόδους, συχνά θέτοντας σε κίνδυνο το τεκμήριο της αθωότητας. Από την άλλη, η οικονομική ζωή της χώρας επιβαρύνεται υπέρμετρα. Η δημιουργία καινούργιων επιχειρήσεων και οι επενδύσεις προϋποθέτουν ένα αποδοτικό σύστημα δικαιοσύνης, ώστε τα εμπλεκόμενα άτομα να έχουν τη δυνατότητα να σχεδιάσουν με βεβαιότητα τις δραστηριότητές τους. Η σημερινή, όμως, λειτουργία της δικαιοσύνης είναι άκρως αποτρεπτική.

Ταυτόχρονα, ανά καιρούς οι αποφάσεις της δικαιοσύνης δημιουργούν το αίσθημα πως δεν είναι όλοι οι πολίτες ίσοι απέναντι στον νόμο: Έχουν παρατηρηθεί τεράστιες αποκλίσεις στις ποινές που αποδίδονται, με κύριο χαρακτηριστικό τους την προστασία της πολιτικής και οικονομικής ελίτ της χώρας. Παράλληλα, η καθυστέρηση στην εκδίκαση υποθέσεων αλλά και η ευκολία αναβολής δικών έχουν οδηγήσει στην παραγραφή σημαντικών σκανδάλων. Τέλος, η δικαιοσύνη δεν είναι πραγματικά ανεξάρτητη. Ο διορισμός ανώτατων δικαστών γίνεται από την κυβέρνηση, η οποία πολλές φορές μάλιστα τους/ις τοποθετεί σε επιτροπές μετά την αποχώρησή τους από το δικαστικό σώμα. Αυτό δημιουργεί έτσι σύστημα συναλλαγής μεταξύ των κυβερνήσεων και δικαστών.

Κατεύθυνση πολιτικών του Βολτ

Οι θέσεις μας στοχεύουν στην πλήρη ανεξαρτητοποίηση της δικαιοσύνης, στην επιτάχυνση της απονομής της και στη δημιουργία συγκεκριμένων νόμων και προτάσεων, ώστε να αποφεύγονται οι σημερινές αποκλίσεις που παρατηρούνται στις ποινές.

Προτάσεις Πολιτικής

- Υποχρέωση ηλεκτρονικής κατάθεσης δικογράφου και μηχανοργάνωση δικαστηρίων.

Μία από τις κύριες αιτίες καθυστέρησης απονομής δικαιοσύνης είναι η ελλιπής στελέχωση από δικαστές. Η δημιουργία ηλεκτρονικών αρχείων θα επιτρέψει τον ρεαλιστικό υπολογισμό αναγκαίου προσωπικού με την πρόσληψή του να αποτελεί τον απώτερο στόχο μας.

- Θέσπιση αυστηρότερων προϋποθέσεων χορήγησης αναβολών στις συζητήσεις των υποθέσεων.

Ο πρόσφατος νόμος προτείνει τη δυνατότητα αναβολής μόνο μίας φορές, αλλά δεν αποκλείει και περισσότερες αναβολές σε περίπτωση κωλύματος κάποιας πλευράς. Θεωρούμε πως μία φορά για κάθε πλευρά πρέπει να είναι ο μέγιστος αριθμός αναβολών, μιας και συχνά παρατηρείται το φαινόμενο αναβολών για να επιτευχθεί η παραγραφή. Ταυτόχρονα, προτείνουμε τον υποχρεωτικό άμεσο έλεγχο του λόγου αναβολής από το δικαστήριο και τη θέσπιση αυστηρών χρηματικών ποινών για ψευδείς βεβαιώσεις ιατρών, ισχυρισμών δικηγόρων και εναγόντων. Το μέτρο αυτό θα λειτουργεί αποτρεπτικά για αιτήματα αναβολής που στηρίζονται σε ψευδείς ισχυρισμούς.

- Δημιουργία συστήματος αξιολόγησης και προαγωγής δικαστών με βάση το ποσοστό ανατροπής των αποφάσεών τους σε ανώτερο δικαστήριο, τον χρόνο κατάθεσης των αποφάσεών τους (εξαιρώντας τις αναβολές έπειτα από αίτηση των εναγόντων) και τα έτη τους στο σώμα.
- Κατάργηση διορισμού ανώτατων δικαστών από την κυβέρνηση και υποχρεωτική συνταξιοδότησή τους μετά την αποχώρησή τους από το σώμα.

Έτσι δεν θα διορίζονται από την κυβέρνηση σε πολιτικές θέσεις στο μέλλον. Η προαγωγή των δικαστών θα γίνεται βάσει του νέου συστήματος, γεγονός το οποίο θα ανεξαρτητοποιήσει σε μεγάλο βαθμό τη δικαιοσύνη από την εκτελεστική και νομοθετική εξουσία.

- Κατάργηση παραγραφής για κακουργήματα, ακύρωσή της για υποθέσεις διαφθοράς πολιτικών προσώπων και θέσπιση 20ετούς παραγραφής για πλημμελήματα.

Οι παραγραφές έχουν χρησιμοποιηθεί κατά κόρον για την ουσιαστική αθώωση κατηγορούμενων για πολύ σημαντικά πολιτικά και μη σκάνδαλα. Η κατάργησή της λοιπόν θα λειτουργήσει αποτρεπτικά για το μέλλον.

- Επιτάχυνση των διαδικασιών της δικαιοσύνης σε ό,τι αφορά ζητήματα επενδύσεων και επιχειρηματικότητας με θέσπιση ειδικού σώματος.
- Ενίσχυση/επέκταση του θεσμού σχολείων δεύτερης ευκαιρίας στις φυλακές, ώστε να βοηθηθεί η ουσιαστική αναμόρφωση των κρατουμένων.
- Ειδική μέριμνα για μητέρες ανηλίκων με κατ' οίκον περιορισμό για πλημμελήματα αντί φυλάκισης.
- Αλλαγή στην ποινική αντιμετώπιση της χρήσης ουσιών με πλήρη αποποινικοποίηση τους για προσωπική χρήση.

- Διεύρυνση του θεσμού κοινωνικής εργασίας αντί φυλάκισης και αντί ποινών με ανασταλτικό χαρακτήρα.
- Δημιουργία προγραμμάτων επανένταξης των φυλακισμένων στην κοινωνία με την εύρεση εργασίας και δωρεάν ψυχολογικής υποστήριξης για 2 έτη.
- Ουσιαστική επαναλειτουργία της επιτροπής διερεύνησης αστυνομικής βίας.
- Δημιουργία ειδικού σώματος αντιμετώπισης αστυνομικής βίας, το οποίο θα υπάγεται στον Εισαγγελέα και όχι στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη.
- Τοποθέτηση καμερών σε όλα τα μέλη των μονάδων αποκατάστασης της τάξης.

Υποσημείωση

Το κείμενο αυτό αποτελεί μία καταγραφή των κατευθυντήριων ιδεών του Βολτ στο θέμα και περιλαμβάνει ενδεικτικές, μη εξαντλητικές, προτάσεις πολιτικής. Το κείμενο βρίσκεται υπό διαβούλευση κατά τον προσυνεδριακό διάλογο του 1^{ου} συνεδρίου του Βολτ. Μετά την επικύρωση του τελικού κειμένου από το συνέδριο, θα αποτελέσει πλοηγό για τη χάραξη των πολιτικών του Βολτ.